

Poruchy vnútorných orgánov

Zahrňujú celý rad základných ochorení, ktoré môžu tieto poruchy vyvolať. Funkčné dôsledky nemusia byť vždy viditeľné, alebo invalidizujúce, niektoré poruchy ale môžu výrazne znevýhodňovať pracovný a spoločenský život jedinca. Do tejto skupiny možno zaradiť aj znevýhodnenia, ako dôsledok metabolických porúch (cukrovka, fenyketonúria, coeliakia) alebo onkologických ochorení (stavy po implantácii prsníka, umelý vývod čreva – ileostomia, resp colostomia, umelý vývod močových ciest - ureterostomia. V nasledujúcom prehľade uvádzame aspoň niektoré poruchy vnútorných orgánov. Mnohé z nich sú zaraďované aj k tzv. civilizačným chorobám (ischemická choroba srdca, hypertonická choroba, onkologické ochorenia, cukrovka).

4.1. Mechanická a motorická porucha vnútorných orgánov

- nepriechodnosť horných dýchacích ciest (tracheobronchiálna obštrukcia)
- nepriechodnosť pažeráka alebo žalúdka
- nepriechodnosť čreva
- iná mechanická porucha, resp. kombinácia predchádzajúcich porúch

Prognóza a spoločenský dopad:

Riešenie je obyčajne chirurgické. V prípade vytvorenia umelého vývodu je nutná kompenzácia fyziologickej funkcie zdravotníckymi pomôckami, ktoré by mali mať takú kvalitu, aby postihnuté osoby mohli naďalej zotrvať v rodinnom, prípadne pracovnom a spoločenskom prostredí.

4.2. Porucha kardiorespiračnej funkcie

- poruchy dýchania (dyspnoe napr. pri astmatickom ochorení, kašeľ, vykašliavanie pri chronickej bronchitíde)
- bolesť v hrudníku pri námahe
- poruchy srdcového rytmu (ischemická choroba srdca, stavy po infarkte myokardu)
- záchvaty dušnosti
- výkyvy krvného tlaku
- bolesti v nohách pri námahe, občasné krívanie

Prognóza a spoločenský dopad

Postihnutí sú v stálej liečebnej starostlivosti, prognóza často závisí od včasnosti liečebného zásahu. Pracovné a spoločenské uplatnenie závisí od závažnosti ochorenia a od možnosti výrazného ovplyvnenia medikamentóznou alebo chirurgickou liečbou.

4.3. Porucha gastrointestinálnej funkcie

- neznášanlivosť k potrave (častá žalúdočná nevoľnosť- nauzea, zvracanie, regurgitácia)
- plynatosť

- bolesti brucha (črevné koliky, žlčníkové záchvaty)
- hnačky, zápchy, dráždivé črevo

Prognóza a spoločenský dopad

Pacienti sú dlhodobo zdravotne pod kontrolou. Pokiaľ príčinou nie je závažné organické ochorenie, ťažkosti možno zmierniť medikamentózne alebo robiť chirurgickú intervenciu. Návrat do bežného života je častý.

4.4. Porucha močovej funkcie

- kolika močových ciest (pri kameňoch v močových cestách)
- zlyhanie obličiek – urémia
- časté močenie - polyúria
- samovoľný reflexný odchod moča (napr. automatický močový mechúr) a samovoľný odchod prebytku moča
- samovoľné odchody moča z iných príčin
- iné poruchy močenia

Prognóza a spoločenský dopad

Tieto poruchy veľmi znepríjemňujú život postihnutého najmä z hľadiska spoločenského. Vyžadujú riešenie zdravotnícke a prípadne poskytnutie príspevku na pravidelné hygienické zabezpečenie (jednorázové plienky apod.)

4.5. Porucha reprodukčnej funkcie

- sterilita
- hermafroditizmus
- nadmerné straty krvi pri menštruácii (menorrhagia) a iné menštruačné poruchy (dysmenorrhagia)

Prognóza a spoločenský dopad

Porucha má dopad najmä na spoločenský život a možnosť vytvorenia rodiny. Môže výraznou mierou aj psychicky traumatizovať jedinca.

4.6. Defekty vnútorných orgánov

- pľúcna nedostatočnosť
- srdcová nedostatočnosť (anomálie vo vývoji srdca, poruchy srdcových chlopní)
- nedostatočnosť pažeráka, žalúdka, čriev a konečníka
- nedostatočnosť žlčníka, pečene, obličiek (napr. vyžadujúca transplantáciu pečene či obličiek)
- nedostatočnosť močových ciest
- nedostatočnosť vnútorných pohlavných orgánov

Prognóza a spoločenský dopad

Prognóza je veľmi individuálna, závisí od možnosti odstránenia defektov chirurgickou cestou, resp. transplantáciou orgánov.

4.7. Iné poruchy vnútorných orgánov

- abnormálnosť ciev v hrudníku a bruchu (napr. aneurizma aorty)
- krvácanie z vnútorných orgánov
- transpozícia vnútorných orgánov (napr. srdce vpravo, pečeň vľavo)
- iné poruchy vnútorných orgánov

Prognóza a spoločenský dopad

Niektoré z uvedených porúch sa zistia iba náhodne, nemusia spôsobovať zdravotné ťažkosti, prípadne sa stanú predmetom záujmu až po objavení sa komplikácií.

Okrem uvedených porúch medzinárodná klasifikácia WHO vyčleňuje ešte skupinu **generalizované** (mnohopočetné poruchy, poruchy zrážania krvi, poruchy krvotvorby, poruchy tvorby a rastu kostí, náchylnosť k zlomeninám, poruchy metabolizmu – cukrovka, fenylketonúria, coeliakia a iné) **zmyslové** (mimo poruchy zraku a sluchu) a iné poruchy. Mnohé z týchto porúch skôr či neskôr znevýhodňujú postihnutú osobu v oblasti psychomotorického vývoja, mobility, orientácie či dorozumievania.